

การจัดการและความคิดเห็นของนักเรียนในหลักสูตรทวิภาคี ด้านพาณิชย์กรรม สาขาธุรกิจ
ค้าปลีก ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

Management and Student Opinions of Students in Commercial Dual
Curriculum in Retailing Program of the Schools under the Office of Basic
Education Commission

จุนิพรณ์ ศรีแสน* ภัทรวรรณ จีรพัฒน์ธนธร** และสุชาวดี เกษมณี***

Jurinporn Srisaen Pattarawat Jeerapattanatorn and Suchawadee Kesmanee

* สาขาวิชาบริหารธุรกิจศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

**ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

***โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
1) การจัดการหลักสูตรทวิภาคี ด้านพาณิชย์กรรม สาขา
ธุรกิจค้าปลีก ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 2) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ
การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิภาคี ด้านพาณิชย์กรรม
สาขาธุรกิจค้าปลีกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษาโรงเรียนนำร่อง
ในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิภาคี ด้านพาณิชย์กรรม
สาขาธุรกิจค้าปลีก จำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนมัธยม
วัดหนองจอกและโรงเรียนมัธยมวัดดาวคะนอง
เขตกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ
แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วย
ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ
การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) โรงเรียนมัธยม
วัดหนองจอก ได้ดำเนินการจัดการหลักสูตรทวิภาคี ด้าน
พาณิชย์กรรม สาขาธุรกิจ ค้าปลีก พบปัญหาบางส่วน
เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของบุคลากรในด้านความรู้
ความเข้าใจในการจัดหลักสูตรทวิภาคี นอกจากนั้น การจัด
เวลาเรียนยังไม่สอดคล้องกับการฝึกงานในสถาน
ประกอบการ ส่งผลให้นักเรียนที่จบหลักสูตรไม่สามารถ
เทียบโอนผลการเรียนได้ สำหรับโรงเรียนมัธยม
วัดดาวคะนองนั้นสามารถดำเนินการจัดการหลักสูตรทวิภาคี
ด้านพาณิชย์กรรม สาขาธุรกิจค้าปลีกได้ดี เนื่องจาก
บุคลากรในสถานศึกษามีความตระหนักและเห็น
ความสำคัญในการจัดหลักสูตรทวิภาคี มีการจัดเวลาใน
การเรียนสอดคล้องกับการฝึกงานในสถานประกอบการ ทำให้
นักเรียนที่จบหลักสูตรสามารถเทียบโอนผลการเรียนได้
2) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน

หลักสูตรทวิภาคี ด้านพาณิชย์กรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก
พบว่า นักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอกมีความคิดเห็น
อยู่ในระดับมากในด้านการจัดหลักสูตร ด้านการจัด
การเรียนการสอนและการฝึกงาน ด้านการวัดผลและ
ประเมินผล ส่วนด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม นักเรียนมี
ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับนักเรียนโรงเรียน
มัธยมวัดดาวคะนองนั้นมีความคิดเห็นระดับมากในทุกด้าน

คำสำคัญ: การบริหารหลักสูตร หลักสูตรทวิภาคี ธุรกิจศึกษา
ทวิศึกษา

Abstract

This research aimed to study; 1) management
of commercial dual Curriculum in retailing
Program of the schools under the Office of Basic
Education Commission, and 2) the students'
opinion towards management of commercial dual
Curriculum in retailing Program of the schools
under the Office of Basic Education Commission.
The research selected pilot-schools providing
commercial dual program in retailing, were
Mattayom Watnongchok School and Matthayom
Wat Daokanong School, as units of study in this
research. The research instruments comprised of
semi-structured interviews and questionnaire. Data
were analyzed through frequency counts,
percentage, mean, standard deviation and
contents analysis. The result revealed as the
followings: 1) Mattayom Watnongchok School:
there were problems occurred regarding personnel

preparation on dual program management and inappropriate way of school classes and apprenticeship scheduling brought about problem in transferring credits for students. For Matthayom Wat Daokanong School: there was good management on commercial dual program in retailing. The staffs have awareness and comprehension towards commercial dual program management and have planned school classes and apprenticeship scheduling appropriately. Eventually, students were being able to transfer their credits. 2) The students' opinions towards management of commercial dual Curriculum in retailing Program showed that Students of Matthayom Watnongchok School rated at 'high level' on curriculum management, instruction, practicum, and measurement and evaluation, but 'Highest Level' on practicum supervision and monitoring, while students of Matthayom Wat Daokanong School rated at 'high level' in all topics.

Keywords: Curriculum Management, Dual Curriculum, Business Education, Dual Education

บทนำ

ปัจจุบันการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วและเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่มากยิ่งขึ้น ทั้งด้านพาณิชยกรรมและการบริการ ทำให้ตลาดแรงงานมีความต้องการแรงงานระดับพื้นฐานที่มีทักษะวิชาชีพในอัตราที่สูงขึ้น เพื่อเพิ่มคุณภาพในการผลิตและแข่งขันกับตลาดต่างประเทศ ดังนั้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาคนและการมีส่วนร่วมของภาคีในการพัฒนาทุกภาคส่วน โดยการเตรียมความพร้อมคน สังคมและระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม (Office of The National Economic and Social Development Boach, 2012) นอกจากนี้ แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) Office of the Education Council (2010) เน้นหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ยึดทางสายกลางบนพื้นฐานของความสมดุล รู้จักประมาณตน

อย่างมีเหตุผล โดยยึด “คน” เป็นศูนย์กลางการพัฒนาให้เกิดคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และมีนโยบายในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคมและทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารจัดการ การศึกษา ดังนั้นการให้ภาคเอกชนหรือสถานประกอบการ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การร่วมมือในการจัดการหลักสูตรทวิภาคี ก็เป็นแนวทางหนึ่งที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาในด้านคุณภาพของแรงงานที่ มุ่งเน้นทักษะและประสบการณ์ เพื่อให้มีคุณภาพตรงตาม ความต้องการของตลาดแรงงาน

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศไทย เป็นระบบที่พัฒนามาจากรูปแบบการจัดการศึกษาระบบทวิ ภาคีของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน และเป็น รูปแบบการจัดการศึกษาที่เกิดจากความร่วมมือระหว่าง สถานศึกษากับสถานประกอบการ โดยให้สถานศึกษา จัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี ส่วนสถานประกอบการ รับผิดชอบในการฝึกงานให้กับนักเรียน สำหรับประเทศ ไทยเริ่มมีการจัดการศึกษาระบบ ทวิภาคีในโรงเรียนเทคนิค พระนครเหนือ (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนคร เหนือ) โดยได้นำการฝึกระบบทวิภาคีมาประยุกต์ใช้ฝึก นักเรียนเป็นการนำร่อง ต่อมากรมอาชีวศึกษาได้ทดลอง จัดการอาชีวศึกษาระบบโรงเรียน - โรงงานขึ้น ทำให้ การศึกษาแบบนี้เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับมากขึ้น ทั้ง จากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ทำให้มีกำลังคนที่มี ความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานสอดคล้องกับ ความ ต้องการของตลาดแรงงาน อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ด้าน การจัดการศึกษาสายอาชีพในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประสพปัญหาเกี่ยวกับ นักเรียนที่เข้าศึกษาต่อมีจำนวนลดลง สอดคล้องกับ ความเห็นของ Mongkhonvanit (2012) กล่าวว่า “เด็กไทย เรียนสายอาชีวน้อยลง เนื่องจากหลายคนยังติดภาพว่า เด็ก อาชีวะ คือ เด็กที่เรียนไม่เก่ง ไม่มีสมอง ผู้ปกครองก็ ปลุกฝังความคิดส่งเสริมให้ลูกเรียนสายสามัญมากกว่า” จากปัญหาดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาศึกษาขั้น พื้นฐานจึงได้ตกลงทำความร่วมมือกับบริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) ดำเนินโครงการ “การจัดการเรียนการสอน ด้านพาณิชยกรรม สาขารัฐกิจค้าปลีก ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐาน” เพื่อให้เกิด ผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมในการพัฒนาและผลิตกำลังคน ที่มีประสิทธิภาพตามความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่ง ขณะนี้มีโรงเรียนนำร่องจำนวน 5 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ดังนี้ 1) โรงเรียนมัธยมวัดดาวคะนอง 2) โรงเรียนมัธยมวัด

หนองจอก 3) โรงเรียนวังม่วงวิทยาคม 4) โรงเรียนหรรษา
สุจิตต์วิทยา 2 5) โรงเรียนจตุรรมิตรวิทยาการ

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา
การบริหารจัดการและความคิดเห็นของนักเรียนในหลักสูตร
หลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีกของ
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน ซึ่งโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอกและโรงเรียนมัธยม
วัดดาวคะนอง เป็นโรงเรียนนำร่อง ในกรุงเทพมหานคร
เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการ
ปรับปรุงหลักสูตรทวิภาคีให้สอดคล้องกับความต้องการ
ของสถานศึกษาและสถานประกอบการ และนำไป
พัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรทวิภาคีให้มีประสิทธิภาพ
ยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรทวิภาคี
ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีกของโรงเรียน ในสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการ
จัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม
สาขาธุรกิจค้าปลีก ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร ประชากรในการศึกษา
ครั้งนี้ มี 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา ที่เข้าร่วม
โครงการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัย
กรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) ครูที่รับผิดชอบใน
การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม
สาขาธุรกิจค้าปลีก ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) นักเรียนที่เข้าร่วม
โครงการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิภาคี ด้าน
พัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก ของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา สำหรับผู้บริหาร
สถานศึกษาและครู ผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ
หลักสูตรทวิภาคีด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก ส่วน
นักเรียนผู้วิจัยทำการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของ
นักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิภาคี
ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก

กรอบแนวคิดการวิจัย

การจัดการหลักสูตรของโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอกและโรงเรียนมัธยมวัดดาวคะนอง กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย
(Department of Curriculum and Instruction Development, Ministry of Education, 2002)

- การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา	- การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล
- การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	- การสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา
- การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร	- การปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร
- การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร	

ความคิดเห็นของนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอกและโรงเรียนมัธยมวัดดาวคะนอง กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

- การจัดหลักสูตร
- การจัดการเรียนการสอนและการฝึกงาน
- การวัดผลและประเมินผล
- การนิเทศ กำกับ ติดตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอกและโรงเรียนมัธยมวัดดาวคะนอง กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 คน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารจัดการหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก อย่างน้อย 2 ปี 2) ครูรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร ทวิภาคี โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอกและโรงเรียนมัธยมวัดดาวคะนอง จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นผู้มีความรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก อย่างน้อย 3 ปี 3) นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิภาคีทุกระดับชั้นของโรงเรียนมัธยม วัดหนองจอก จำนวน 28 คน และโรงเรียนมัธยมวัดดาวคะนอง จำนวน 53 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 81 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เกี่ยวกับการจัดการหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก 7 ด้าน คือ (Department of Curriculum and Instruction Development, Ministry of Education, 2002) 1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร 4) การดำเนินการบริหารหลักสูตร 5) การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล 6) การสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา 7) การปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร

2. แบบสัมภาษณ์ครู เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก 4 ด้าน คือ 1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) การดำเนินการจัดการเรียนการสอน 4) การนิเทศ กำกับ ติดตาม

3. แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก เป็นแบบสอบถามที่ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ 4 ด้าน คือ 1) การจัดหลักสูตร 2) การจัดการเรียนการสอนและ

การฝึกงาน 3) การวัดผลและประเมินผล และ 4) การนิเทศ กำกับ ติดตาม

ทั้งนี้ได้นำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ก่อนการนำไปใช้จริง และผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่นครอนบาค (Cronbach's Alpha) เท่ากับ 0.912

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอกและโรงเรียนมัธยมวัดดาวคะนอง กรุงเทพมหานคร เพื่อกำหนดวัน เวลาในการสัมภาษณ์ และสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู โดยจดบันทึกและบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนดไว้ และขอความอนุเคราะห์ครูที่รับผิดชอบในการจัดการเรียน การสอนช่วยแจกแบบสอบถามสำหรับนักเรียน และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอกและโรงเรียนมัธยมวัดดาวคะนอง กรุงเทพมหานคร มาใช้วิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อหาค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ใช้สถิติการแจกแจงความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนา (Narrative)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก กรุงเทพมหานคร

1. โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอกดำเนินการในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาโดยการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรให้เห็นความสำคัญ ความจำเป็นที่ต้องร่วมมือกันบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่งมีการประชุมชี้แจงครู และบุคลากรในโรงเรียน จัดอบรม ศึกษาดูงานสำหรับบุคลากรที่มีส่วนที่เกี่ยวข้องใน การจัดทำหลักสูตรทวิภาคีให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก ประชาสัมพันธ์ชี้แจงโครงการให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในรูปแบบต่าง ๆ แม้จะมีปัญหาในเรื่องบุคลากรแต่สามารถแก้ปัญหาและจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรทวิภาคีได้

2. โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก ได้เข้าร่วมในการจัดทำหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก กับคณะทำงานจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะทำงานจากวิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ และโรงเรียนนำร่องในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก โดยการนำโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของแต่ละโรงเรียนมาพิจารณาเทียบกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาธุรกิจค้าปลีก เพื่อนำไปเทียบโอนผลการเรียนสู่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาธุรกิจค้าปลีก

3. โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก ได้วางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก ในการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ โดยจัดเตรียมห้องเรียน สื่อ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนทางไกล ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากบริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) โรงเรียนวางแผนในการเปิดหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก ควบคู่กับสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว เพื่อรองรับนักเรียนที่ไม่สามารถเรียนในหลักสูตรทวิภาคีได้ การจัดเวลาในการเรียนการสอนตามหลักสูตรทวิภาคี แบ่งเป็นภาคทฤษฎีเรียนที่สถานศึกษา 3 เดือน และภาคปฏิบัติ ฝึกงานที่ร้านเซเว่น อีเลฟเว่น 3 เดือน โดยจัดเวลาในการเรียนการสอนเหมือนกับนักเรียนที่เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในสถานศึกษา ซึ่งไม่สอดคล้องกับเวลาในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก ของวิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ (การฝึกงานที่สถานประกอบการ)

4. การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก ของโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก ได้ดำเนินการตามการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร พบปัญหา คือ นักเรียนบางคนไม่สามารถเรียนและฝึกงานตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ได้ จึงต้องย้าย

แผนการเรียนไปเรียนสาขา การโรงแรมและการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังเกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียน ทำให้นักเรียนในรุ่นแรก (นักเรียนที่จบการศึกษาในปีการศึกษา 2558) ไม่สามารถเทียบโอนผลการเรียนได้ เนื่องจากนักเรียนมีผลการเรียนบางรายวิชาไม่ถึงเกรด 2

5. โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอกได้แต่งตั้งคณะกรรมการในการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อเฝ้าระวังการฝึกงานของนักเรียนที่สถานประกอบการอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง มีการประสานงานกับครูฝึก ผู้ปกครองของนักเรียนในกรณีที่มีปัญหาเกิดขึ้นระหว่างการฝึกงาน

6. โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอกได้สรุปผลการดำเนินงานและความคืบหน้าในการจัดหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก ต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ที่เกี่ยวข้องโดยการประชุมชี้แจงผลการดำเนินงานบริหารจัดการหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก

7. โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอกได้มีการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก ในด้านการเตรียมความพร้อมของครู และบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีกให้มากขึ้น โดยการจัดประชุมชี้แจง อบรม ศึกษาดูงาน เพื่อได้ข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจน อันจะนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก กรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีกของโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการจัดหลักสูตร	3.71	0.66	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกงาน	3.86	0.80	มาก
3. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.89	0.54	มาก
4. ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม	4.52	0.66	มากที่สุด
รวม	3.91	0.91	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าเกือบทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu = 4.52$) อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านการจัดหลักสูตร ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดสรรเวลาในหลักสูตร (3 เดือนที่โรงเรียนและ 3 เดือนที่สถานประกอบการ) มีความเหมาะสม ($\mu = 3.36$) ส่วนด้านการวัดผลและประเมินผล ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ วิธีการวัดผลการเรียนภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม ($\mu = 4.00$)

ผลการศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก โรงเรียนมัธยมวัดดาวคะนอง กรุงเทพมหานคร

1. โรงเรียนมัธยมวัดดาวคะนอง ได้ดำเนินการในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาโดยการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร ให้เห็นความสำคัญ ที่ต้องร่วมมือกันบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่งมีการประชุมชี้แจง อบรมบุคลากรให้พร้อมสำหรับการปฏิบัติงาน การศึกษาดูงาน เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก มีการประชาสัมพันธ์ชี้แจงโครงการให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในรูปแบบต่าง ๆ ประกอบกับโรงเรียนมีแนวคิดที่จะเปิดการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรทวิภาคีกับสถานประกอบการอยู่แล้ว จึงทำให้บุคลากรในโรงเรียนเห็นความสำคัญในการจัดหลักสูตรทวิภาคี

2. โรงเรียนมัธยมวัดดาวคะนอง ได้เข้าร่วมในการจัดทำหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก กับคณะทำงานจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะทำงานจากวิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ และโรงเรียนนำร่องในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก โดยการนำโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 นำมาเทียบโอน ผลการเรียนรู้สู่หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาธุรกิจค้าปลีก

3. โรงเรียนมัธยมวัดดาวคะนอง ได้วางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก ในการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ มีการจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนทางไกล โดยได้รับการสนับสนุนจากบริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) การจัดเวลาในการเรียนการสอนตามหลักสูตรทวิ

ภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก แบ่งเป็นภาคทฤษฎีเรียนที่สถานศึกษา 3 เดือน และภาคปฏิบัติฝึกงานที่ร้านเซเว่นอีเลฟเว่น 3 เดือน โดยจัดเวลาในการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเช่นเดียวกับวิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์

4. โรงเรียนมัธยมวัดดาวคะนอง ได้ดำเนินการตามการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร โดยโรงเรียนได้จัดนักเรียนเพียงกลุ่มเดียว เนื่องจากจำนวนนักเรียนมีไม่มากนัก ปัญหาที่พบ คือ โรงเรียนจำเป็นต้องจัดการเรียนการสอนในช่วงปิดภาคเรียน เนื่องจากกำหนดการเรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ ไม่สอดคล้องกับเวลาเรียนของนักเรียนปกติ ทำให้ครูต้องมาสอนนักเรียนในช่วงปิดภาคเรียน ซึ่งโรงเรียนก็ได้รับความร่วมมือจากคณะครูผู้สอน โดยจัดตารางให้ครูมาสอนวันละ 3-4 คาบ โดยที่ครูไม่จำเป็นต้องมาทุกวัน และให้ค่าตอบแทนเพื่อเป็นขวัญ กำลังใจในการทำงาน

5. โรงเรียนมัธยมวัดดาวคะนองได้แต่งตั้งคณะกรรมการในการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลเพื่อไปนิเทศนักเรียนที่สถานประกอบการ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และต้องประสานงานกับครูฝึกที่สถานประกอบการ ฝ่ายบุคคลของบริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) และผู้ปกครองของนักเรียนในกรณีที่นักเรียนมีปัญหาเกิดขึ้นระหว่างฝึกงาน

6. โรงเรียนมัธยมวัดดาวคะนองได้สรุปผลการดำเนินงานและความคืบหน้าในการจัดหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก ต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยจัดประชุมชี้แจงผลการดำเนินงานบริหารจัดการหลักสูตรทวิภาคี และในปีการศึกษา 2558 มีนักเรียนที่สามารถจบหลักสูตร 2 วุฒิ จำนวน 7 คน นอกจากนี้นักเรียนยังเข้าศึกษาต่อที่สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ (PIM) อีกด้วย

7. จากการดำเนินงานที่ผ่านมา โรงเรียนมัธยมวัดดาวคะนองได้มีการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีกให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน นอกจากนั้นยังมีแนวคิดในการจัดทำหลักสูตรทวิภาคีร่วมกับสถานประกอบการอื่นๆ เป็นการจัดหลักสูตรที่ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ โดยจัดวิชาเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับสถานประกอบการและให้นักเรียนไปฝึกงานที่สถานประกอบการ จัดเป็นหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดดาวคะนอง กรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีกของโรงเรียนมัธยมวัดดาวคะนอง โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการจัดหลักสูตร	3.75	0.80	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกงาน	3.74	0.81	มาก
3. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.81	0.77	มาก
4. ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม	3.83	0.91	มาก
รวม	3.77	0.89	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีกโดยรวมทุกด้านและรายด้าน นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตาม ก็ตามด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการนิเทศกำกับ ติดตาม ($\mu = 3.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านการจัดหลักสูตร ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ การจัดสรรเวลาในหลักสูตร (3 เดือนที่โรงเรียน และ 3 เดือนที่สถานประกอบการ) มีความเหมาะสม ($\mu = 3.45$) ส่วนข้ออื่น ๆ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกงาน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนได้รับการฝึกภาคปฏิบัติที่เหมาะสมและปลอดภัยโดยครูฝึกที่มีความรู้ ความสามารถ ($\mu = 3.85$)

อภิปรายผล

การจัดการและความคิดเห็นของนักเรียนในหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีกของโรงเรียนมัธยมศึกษาวัดหนองจอก กรุงเทพมหานคร

การจัดการหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก ของโรงเรียนมัธยมวัด หนองจอก จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอกพบว่า บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดหลักสูตรทวิภาคี สอดคล้องกับ Vetprasit (2009) ที่กล่าวว่า ปัญหาการสร้างความรู้ความตระหนักให้แก่บุคลากร ให้เห็นถึงความสำคัญในการร่วมมือกันบริหารจัดการหลักสูตร การประชุมชี้แจง ประชุมปฏิบัติการ เพื่อทำความเข้าใจหลักสูตรให้กับบุคลากรที่ไม่ชัดเจน ขาดการสำรวจสภาพปัจจุบันของบุคลากรเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ Treenete (2007) ได้กล่าวถึง การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของโรงเรียนเทคโนโลยี

หมู่บ้านครูภาคเหนือกับสถานประกอบการเอกชนในจังหวัดลำพูนว่า บุคลากรบางคนยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับงานทวิภาคี ซึ่งการบริหารจัดการหลักสูตรให้ประสบความสำเร็จนั้น สิ่งที่เป็นลำดับแรก คือ ต้องสร้างความตระหนักและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามหลักสูตรให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความสนใจ และกระตือรือร้นที่จะหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร รวมไปถึงการให้ความร่วมมือในการดำเนินการจนประสบความสำเร็จ นอกจากนั้นโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอกได้จัดเวลาในการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีตามหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก ไม่สอดคล้องกับการสอนภาคปฏิบัติ (ฝึกงานที่สถานประกอบการ) ทำให้นักเรียนต้องติดตามภาระงานที่ต้องศึกษาภาคทฤษฎีที่โรงเรียนกับครูผู้สอนในภายหลัง เป็นผลให้นักเรียนไม่สามารถศึกษาในหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีกจนจบหลักสูตร พบปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนลาออกกลางคันและการเทียบโอนผลการเรียน เนื่องจากผลการเรียนบางรายวิชาเกรดไม่ถึง 2.00

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนัยกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีกของโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก จากการตอบแบบสอบถาม พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการจัดหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกงาน ด้านการวัดและประเมินผล แต่ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากครูนิเทศก์พักอาศัยอยู่ใกล้กับสถานประกอบการ จึงได้มีการนิเทศนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ส่วนความคิดเห็นของนักเรียนในการจัดหลักสูตร เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรเวลา

(3 เดือนที่โรงเรียน และ 3 เดือนที่สถานประกอบการ) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากการจัดเวลาในการเรียนการสอนที่โรงเรียนและสถานประกอบการต่อเนื่องกัน โดยที่นักเรียนไม่มีช่วงเวลาปิดเทอม ซึ่งอาจจะ เป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนที่ศึกษาในหลักสูตรทวิภาคีรุ่นแรก มีจำนวนลดลงจากจำนวน 28 คน เหลือเพียงจำนวน 5 คน และความคิดเห็นของนักเรียนในด้านการวัดผลและประเมินผล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการวัดผลการเรียนภาคปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิภาคี นักเรียนต้องไปฝึกงานที่สถานประกอบการซึ่งมีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัยและได้ลงมือปฏิบัติงานจริง นักเรียนสามารถเรียนรู้จากการทำงานได้เป็นอย่างดี

การบริหารจัดการและความคิดเห็นของนักเรียนในหลักสูตรทวิภาคี ด้านพันธียกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีกของโรงเรียนมัธยมศึกษาวัดดาวคะนอง กรุงเทพมหานคร

การบริหารจัดการหลักสูตรทวิภาคี ด้านพันธียกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก ของโรงเรียนมัธยมวัดดาวคะนอง จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู โรงเรียนมัธยมวัดดาวคะนอง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวคิดที่จะสร้างความโดดเด่นและการได้รับความเชื่อถือจากบุคคลภายนอกมากขึ้น จากการเปิดหลักสูตรทวิภาคี ด้านพันธียกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก ซึ่งสอดคล้องกับ Supjarern (2008) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะสามารถสูง มีความเชี่ยวชาญ และมีความพร้อมในการบริหารระบบทวิภาคี กลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก ควรมีการสร้างภาพลักษณ์ (Image) ที่แสดงถึงจุดเด่นของสถานศึกษา เพื่อจูงใจให้นักเรียนเข้ามาศึกษาในระบบทวิภาคีกลุ่มธุรกิจค้าปลีกในจำนวนที่เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ โรงเรียนมัธยมวัดดาวคะนองมีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถปรับการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนได้ สอดคล้องกับ Paethaisong (2010) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีการสร้างเครือข่ายภายในและภายนอกโรงเรียน ผู้ที่เกี่ยวข้องรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองและแสดงบทบาทหน้าที่ของตนเองได้อย่างถูกต้อง จึงทำให้การจัดการหลักสูตรสถานศึกษาประสบความสำเร็จและมีคุณภาพ

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิภาคี ด้านพันธียกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีกของโรงเรียนมัธยมวัดดาวคะนองพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนความคิดเห็นในการจัดหลักสูตร เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรเวลา (3 เดือนที่โรงเรียน และ 3 เดือนที่สถานประกอบการ) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นความคิดเห็นที่สอดคล้องกับนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก ดังนั้น โรงเรียนควรมีการพิจารณาในเรื่องการจัดเวลาในการเรียนการสอนทั้งที่โรงเรียนและสถานประกอบการ โดยมีการหารือร่วมกันระหว่างโรงเรียนและสถานประกอบการ เพื่อหาแนวทางในการจัดเวลาในการเรียน การสอนที่เหมาะสมต่อไป และความคิดเห็นของนักเรียนในด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกงาน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในเรื่องนักเรียนได้รับการฝึกภาคปฏิบัติที่เหมาะสมและปลอดภัยโดยครูฝึกที่มีความรู้ความสามารถ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจากการศึกษาเพิ่มเติมพบว่า ผู้ที่ทำหน้าที่ครูฝึกส่วนใหญ่ มักจะเป็นผู้จัดการร้าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่สถานประกอบการเป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความพร้อมในการบริหารจัดการหลักสูตรทวิภาคี สามารถสร้างความตระหนักให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องให้เห็นความสำคัญและยอมรับหลักสูตรทวิภาคีมากขึ้น และควรเน้นการให้ความรู้แก่นักเรียนและผู้ปกครองให้เข้าใจวิธีการเรียนในหลักสูตรทวิภาคีก่อนการสมัครเข้าเรียน
2. ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ควรมีบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร สามารถนำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรอาชีพศึกษา มาเชื่อมโยงกันได้อย่างเหมาะสม
3. ด้านการดำเนินการจัดการหลักสูตรทวิภาคี ด้านพันธียกรรม สาขาธุรกิจค้าปลีก สถานศึกษากับสถานประกอบการควรมีการวางแผนร่วมกันในการกำหนดเวลาในการจัดการเรียนการสอนทั้งที่สถานศึกษา และการฝึกงานที่สถานประกอบการให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน ครู สถานศึกษาและสถานประกอบการ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการหลักสูตรทวิภาคี ด้านพัฒนาระบบ สาขาธุรกิจค้าปลีก โดยศึกษาภายใต้บริบทการจัดการศึกษาที่แตกต่างกันของแต่ละสถานศึกษา
2. ควรศึกษาความต้องการในการจัดหลักสูตรทวิภาคีของสถานศึกษากับสถานประกอบการในสาขาอาชีพอื่น ๆ ที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพที่มีการกำหนดมาตรฐานสมรรถนะอาชีพในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
3. ควรศึกษาแนวโน้มในการบริหารจัดการหลักสูตรทวิภาคีในสถานศึกษาในอนาคต อาทิ การนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาปรับใช้กับการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการนิเทศและการกำกับติดตามการฝึกงานของนักเรียน

References

- Department of Curriculum and Instruction Development, Ministry of Education. (2002). *Guidelines for School Curriculum*. Bangkok: Kurusapa Printing Ladphrao. (in Thai)
- Mongkhonvanit, J. (2012). *Labour Shortages: Why do students give less concern towards vocational education?* Retrived from www.thairath.co.th. Retries. (in Thai)
- Office of the Education Council. (2008). *Revised National Education Plan (B.E. 2009-2016)*. Bangkok: Prickwan Graphics. (in Thai)
- Office of the National Economics and Social Development Board. (2012). *National Social and Economic Development Plan No. 11. (2012-2016)*. Bangkok: Watana Phanit. (in Thai)
- Paethaisong, R. (2010). *School Curriculum Administration for Model Shool Curriculum Implementation under the Office of Khon Kaen Educational Administration Service Area 2: A Case Study*. Master Degree of Education Thesis in Educational Administration, Khon Kaen University. (in Thai)
- Supjareern, P. (2008). *Trend of Administration in Dual Vocational Training Retailing Business in Prespective of Educational Institution's Administrators of Vocational Education Commission And Stakeholder, Bangkok Metropolitan*. Master Degree of Education Thesis in Business Education, Kasetsart University. (in Thai)
- Treenete, P. (2007). *The Management of Dual Vocational Training of Northern Region Mubankhru Technology School and Private Enterprises in Lamphun Province*. Master of Education Thesis in Educational Administration, Sukhothai Thammathirat Open University. (in Thai)
- Vetprasit, S. (2009). *Problems and Guidelines for the development of school Curriculum administration of Secondary Schools in the Office Rayong Educational Service Area 1*. Master of Education Thesis in Educational Administration, Burapha University. (in Thai)